

SISUKORD

Humanitaar- ja sotsiaalvaldkond.....	2
Dronootika Erahuvikool.....	2
Eesti Rahva Muuseum	3
Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	10
Just tants MTÜ	12
Kõrgem Kunstikool Pallas	13
MTÜ TYPA	15
Soome Instituut	16
Elektriteater.....	18
Tartu Linnamuuseum	22
Tartu Oskar Lutsu nimeline linnaraamatukogu	27
Tartu Tantsuakadeemia MTÜ	30
Tartu Ülikool.....	35

Humanitaar- ja sotsiaalvaldkond

Dronootika Erahuvikool

Programmi nimetus	Milli sele klas sile?	Kontaktitudide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Kas ja kuidas on programm sobiv/kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele?
Minust saab animaator!	10., 11. ja 12. klass	2 ak/h	Tuleme asutusse kohapeale. Kooli aula või spordisaal. Projektori kasutamise võimalus. Juhendajad võtavad kaasa: Tahvelarvutid. Erinevad	Sissejuhatus ja tutvumine. Reeglite paika panemine. Arutelu: Mis on animatsioon ja kes on animaator? Erinevate lühianimatsioonide vaatamine. StopMotion rakenduse tutvustamine ning animatsiooni loomise põhimõtte tutvustamine. Animatsiooni stsenaariumi paika panemine (Helifailid, sisu loomine, sisu seostamine sotsiaalvaldkonna teemaga, mis on koolis parajasti tallel perioodil aktuaalne).	Pädevused: Enesemääratluspädevus: suutlikkus mõista ja hinnata iseennast. Suhtluspädevus: koostöö, suhtlusoskus, info aktiivne vahetamine, kokkulepete sõlmimine. Ettevõtlikkuspädevus: Algatusvõime ja vastutustunne. Õpitulemused: Sotsiaalainete valdkonnas luuakse animatsioon sellele teema, mis on koolis sellele aja perioodil just aktuaalne sotsiaalainete valdkonnas.	On kohandatav HEV õpilastele. Eelnevalt kokku leppides on vaja teada, millise haridusliku erivajadusega lapsed on ning sellest lähtuvalt saavad juhendajad ja haridusasutus kokku leppida, millised muudatused tehakse programmis.

			väikesed mänguajad. Statiivid StopMotion programm.	Animatsiooni loomine. Loodud animatsioonide tutvustamine kaasõpilastele. Tagasisidering: Mis meeldis? Mis ei meeldinud? Mida õppisin?	Teema ja väljudid selles osas lepatakse eelnevalt koolidega kokku. Ühiskonnaõpetus: Kommunikatsioon, infopädevus Õpilane: 1) mõistab teabe edastamise erinevaid võimalusi ja mõju; 2) oskab infot leida, kriitiliselt hinnata, süstematiseerida ja kasutada ning luua uut teavet, arvestades autoriõiguste ja intellektuaalse omandi kaitset;	
--	--	--	--	---	---	--

Eesti Rahva Muuseum

Programmi nimetus	Millisele klassile?	Kontaktundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Kas ja kuidas on programm sobiv/kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele?
Mis eesti keel on?	10.–12. kl	2,0	Eesti kultuuriloo püsinäituse „Kohtumised“ ajarada („Raamatuaeg“) ja näitus „Keelekatel“, tegelussaal või	Muuseumitunnis uurime eesti keele arengu ja kirjakeele tekkimise lugu. Otsime vastuseid küsimustele: Kuidas on	Õppeaine: eesti keel ja kirjandus, ajalugu. Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – väärtustab oma emakeelt.	On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.

			<p>õppeklass.</p> <p>Töölehed, kirjutusvahendid, sõnakaardid, tahvel, markerid, vanaaegse aabitsa koopia.</p>	<p>eesti keelt aegade jooksul räägitud, lauldud, jäädvustatud, salvestatud ja kuulatud? Kui palju erinevad meie murded kirjakeelest? Kas me saame aru oma sugulaskeeltest? Mil viisil tekivad kõris häälikud? Milliseid märke kasutatakse viipekeeles? Uurime ka sõnaloome võimalusi ning arutleme, kuidas igapäevane keelekasutus sõltub olukorrast.</p>	<p><u>Suhtluspädevus</u> – arendab rühmatöös suhtlemisoskust.</p> <p><u>Õpipädevus</u> – õpib näituselt infot leidma ja analüüsima.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teab, mis on ajendanud eesti kirjakeele teket ja arengut. - Teab, kuidas ja miks on eesti keel aja jooksul muutunud. - Tunneb keele põhifunktsioone. - Teab, millised keeled on eesti keelt mõjutanud. - Teab erinevaid märgisüsteeme ja kus neid kasutatakse. - Teadvustab, et keel on elav ja jätkuvalt muutuv. 	
<p>Soome-ugri keeled ja meeled</p>	10. – 12. kl	2,0	<p>Soome-ugri püsinäitus „Uurali kaja“, õppeklass.</p> <p>Töölehed, kirjutusvahendid, soome-ugri rahvaste kaart.</p>	<p>Muuseumitunnis tutvume soome-ugri rahvaste, nende asuala, arvukuse, algkodu ning keelepuuga. Kuulame soome-ugri keelte kõla, vaadates originaalkeeles rahvaluulealaseid animatsioone, mis tutvustavad soome-ugri rahvaste traditsioonilisi uskumusi ja tavasid.</p>	<p>Õppeaine: eesti keel ja kirjandus, geograafia.</p> <p>Pädevused:</p> <p><u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust.</p> <p><u>Suhtluspädevus</u> - rühmatöö ja ettekanne arendavad väljendusoskust.</p> <p><u>Õpipädevus</u> – õpib näituselt infot leidma, analüüsima ja ette kandma.</p> <p>Õpitulemused:</p>	<p>On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.</p>

				<p>Õpilased uurivad rühmatööna üht näitusel kajastatud soome-ugri rahvast ja teevad kaaslastele kokkuvõtte. Toome välja soome-ugri keelte ühisjooned võrdluses indoeuroopa keeltega.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Teab, kes on soome-ugri rahvad. - Teab soome-ugri keelte kujunemislugu, sealhulgas keelepuu ja algkodu teooriat. - Oskab välja tuua soome-ugri keelte ühisjooni võrdluses indoeuroopa keeltega. 	
Vaimsed teetähised	10. – 12. kl	2,0	<p>Eesti kultuuriloo püsinäitus „Kohtumised“, tegelussaal või õppeklass.</p> <p>Kirjutusvahendid, töölehed, näituseplaanid, paberid (A2) Venni diagrammidega.</p>	<p>Muuseumitunnis tutvuvad kolme–viieliikmelised rühmad siinset vaimu- ja igapäeva elu mõjutanud temadega. Nad võrdlevad rahvuslikku ärkamist, massikultuuri tekkimist, inimeste liikumisvõimalusi ja suhtlemisviise tänapäeval ja sadakond aastat tagasi. Rühmad uurivad iseseisvalt süvendatult ühte teemat ning annavad seejärel teistele õpitust ülevaate Venni diagrammi vormis.</p>	<p>Õppeaine: ajalugu, ühiskonnaõpetus.</p> <p>Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – võrdleb Eesti elu ja kultuuri muutumist ja järjepidevust enam kui saja aasta vältel. <u>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</u> – tunni teemad ärgitavad analüüsima elus tehtavaid valikuid, nende põhjuseid ja tagajärgi. <u>Enesemääratluspädevus</u> – teadvustab enda ümber olevaid nähtusi ja nende tausta. <u>Õpipädevus</u> – omandab teadmisi Eesti kultuuriloost ja argielust 19. sajandi lõpupoolest tänapäevani. <u>Suhtluspädevus</u> – rühmatöö ja aktiivne arutelu arendavad analüütilist mõtlemist ning kirjalikku ja suulist eneseväljendust.</p>	<p>On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.</p>

					<p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oskab tuua sarnasusi ja erinevusi tänapäeva ja 20. sajandi alguse eluolu vahel. - Teab erinevate tänapäevaste ühiskonnaähtuste (rahvuslus, tarbimine jne) kujunemise olulisemaid põhjusi. - Teeb koos rühmaliikmetega Venni diagrammi, tutvustab ja põhjendab seda teistele rühmadele. 	
<p>Eesti talurahvaseadused Eeltingimused: Õpilased on omandanud baastadmised talupoegade õigusliku olukorra muutumisest 19. sajandil ja tunnevad väitlemise põhimõtteid.</p>	10. – 12. kl	3,0	<p>Eesti kultuuriloo püsinäitus „Kohtumised“, näitus „Talu elu ja talu ilu“, tegelussaal.</p>	<p>Muuseumitunnis vaatleme üht ühiskondlikku protsessi – talupoegade pärisorjuse kujunemist ja sellest vabanemist. Tutvume baltisaksa ja kohaliku talupoja suhtluskultuuri ja omavaheliste suhetega. Uurime, milline mõju oli isiklikul ja majanduslikul vabanemisel talupoja- ja mõisakultuurile ning tehnika arengule. Tutvume teemakohase materjaliga. Õpilased koostavad ja esitlevad rühmatööna sketši „Osta</p>	<p>Õppeaine: ajalugu, ühiskonnaõpetus.</p> <p>Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – saab põhjaliku ülevaate Eesti talurahva õiguslikust olukorrast ja selle muutumisest seaduste valguses. <u>Suhtluspädevus</u> – muuseumitunnis toimuv väitlus arendab analüütilist mõtlemist, eri osapoolte mõistmist ja suulist eneseväljendust. <u>Õpipädevus</u> – õpib tundma Eesti erinevate ühiskonnakihtide elu ja õigusi ning omavahelisi suhteid 18.–19. sajandil. Oskab näha erinevate ajalooliste seisukohtade tugevusi ja nõrkusi.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oskab kirjeldab talurahva ja 	<p>On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.</p>

				<p>talupoeg ära!“. Programmi lõpus toimub õpilaste väitlus „Talurahvaseaduste poolt ja vastu ehk mõisnik vs talupoeg“.</p>	<p>mõisnike olukorra muutumist (majanduslikku arengut ja eluolu) 13. sajandist kuni 1919. aastani.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Selgitab majandusprotsesside ja talurahvaseaduste seoseid. - Kasutab kontekstis mõisteid “talu”, “mõis”, “teoorjus”, “pärisorjus”, “sunnismaisus”. - Iseloomustab talupoegade ja mõisnike vastastikuseid suhteid ja mõjutusi. - Oskab koguda sotsiaal- poliitilist ja majanduslikku teavet, hindab seda kriitiliselt, süstematiseerib ning kasutab. - Oskab näha põhjuslikke seoseid talurahva reformide ja tänapäeva ühiskonna elukorralduse vahel. 	
Usurikas Eesti	10. – 12. kl	2,0	Eesti kultuuriloo püsinäitus „Kohtumised“, tegelussaal, õppeklass.	<p>„Usurikas Eesti“ vaatleb lähemalt ristiusu voolude katoliikluse, luterluse ja õigeusu, samuti rahvausu rolli Eesti ajaloos ja mõtteloos. Õpilased tutvuvad viimase tuhatkonna aasta konkreetsete</p>	<p>Õppeaine: ajalugu, usundiõpetus</p> <p>Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – väärtustab Eesti ajalugu ja kultuurilist mitmekesisust. <u>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</u> – teab ning järgib ühiskonnas kehtivaid</p>	On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.

				<p>ajaloosündmuste ja nähtustega, mis seostuvad mainitud usuvooludega. Programm aitab mõista sündmusi ja väärtushinnanguid erinevate osapoolte vaatenurkadest. Ajaloolisest taustast lähtuvalt heidame pilgu ka nimetatud usuvoolude tähendusele ja tähtsusele tänapäevases Eesti ühiskonnas. Muuseumitunnis omandatud teadmised kinnistame veebiviktoriiniga.</p>	<p>väärtusi ja norme, tunneb ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide omapära. <u>Õpipädevus</u> – organiseerib oma õppetööd rühmas ja otsib vajaminevat teavet erinevatest kohtadest. <u>Suhtluspädevus</u> – rühmatöö tegemine ja ettekandmine arendavad väljendusoskust. <u>Digipädevus</u> – kasutab IKT-vahendeid rühmatöös.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mõistab ristiusu mõju Eesti kultuurile. - Teab, millised on olnud ristiusu voolude ja rahvausu omavahelised suhted läbi aegade. - Võrdleb peamisi Eesti ajalugu ja mentaliteedilugu mõjutanud usuvoolusid. - Hindab usueluga seotud ajaloosündmusi erinevate ühiskonnarühmade vaatenurgast ning oskab asetada end nende olukorda. - Selgitab usu tähendust tänapäeva Eesti ühiskonnas. 	
--	--	--	--	--	---	--

<p>Kuidas taltsutada plastmassi?</p>	<p>10. – 12. kl</p>	<p>2,0</p>	<p>Eesti kultuuriloo püsinäitus „Kohtumised“, tegelussaal või õppeklass.</p> <p>Plastesemed näidiste kogust, paberid märkmete tegemiseks, kirjutusvahendid, ekraan/projektor slaidide näitamiseks.</p>	<p>Muuseumitunnis tutvustatakse õpilastele erinevaid plastmasse ning nende saamismeetodeid. Antakse ülevaade selle materjali ajaloost. Näitusel uuritakse eksponeeritud plastesemeid ning materjali laia kasutusvaldkonda. Õpetatakse eristama erinevaid plastmassi liike, nende kasutamist ja hoidmist. Selgitatakse plastmassi osalust ülemaailmses reostuskriisis ning selle materjali teadlikuma kasutamise vajalikkust.</p>	<p>Õppeaine: loodusained, sotsiaalsained.</p> <p>Pädevused: <u>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus</u> – teab plastmasside saamis- ja ümbertöötlemismeetodeid. <u>Õpipädevus</u> – tunneb plastmassi liike, mõistab pakendite märgistust. <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – tunneb plastmassi osalust reostuskriisis ja oskab plastmassi teadlikumalt kasutada.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omab ülevaadet, kui võrd palju erinevaid plastmasse inimene igapäevaselt kasutab ja milline on nende keskkonnamõju. - Oskab hinnata plastmassi kui väärtuslikku materjali. - Teab, mida kujutavad endast pakenditele märgitud ümbertöötamise sümbolid. - Oskab identifitseerida mõnda levinumat plastmassi. - Mõistab pakendite sorteerimise vajalikkust loodusreostuse takistamise eesmärgil ning teab, 	<p>On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.</p>
---	---------------------	------------	--	--	---	---

					mida erinevatest plastmassidest ümbertöötlemisel saab.	
--	--	--	--	--	--	--

Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum

Programmi nimetus	Millisele klassile?	Kontakttundide maht (akadeemilistes tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos põhikooli riiklikuõppekavaga (saavutatud pädevused ja õpitulemused)	Kas ja kuidas on sobiv/kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele?
Ühiskond ja sport	10.-12. klass	2	Muuseumikeskkond, klassiruum	Programmis selgitame ja avame spordiajaloo näidete abil kooli ajalootunnis käsitlevate 20. sajandi maailma ja Eesti poliitilise ajaloo suuremaid muutusi. Keskendume I ja II maailmasõja eel- ja järelloole väikeriigi spordiarengu taustal; Külma sõja ja raudse eesriide mõjule nõukogude spordile. Räägime ka kahepooluselisest maailmast spordis pärast II maailmasõda; Nõukogude Liidu spordi eesmärkidest ja spordi kasutamisest erinevate riigikordade (enne	<p>Õppeaine: ajalugu, ühiskonnaõpetus</p> <p>Saavutatud pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus (muuseumi keskkond), sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Näeb probleeme, analüüsib põhjusi ja tagajärgi, väärtustab ühiskonnas toimunut. - Teab Eesti ja maailma olukorda enne ja pärast maailmasõdasid. 	Jah, on sobiv ja kohandatav. Ootame külastust broneerides õpetajalt infot grupi vajadustest. Kohandame selle põhjal programmi grupile jõukohaseks. Läheneme lastele vajadusel individuaalselt ja ennetame väsimust vahelduva ja liikuva tegevusega.

				<p>II maailmasõda Eesti Vabariigis ja Nõukogude Liidus) ajal propaganda osana. Programmi näitlikustamist toetavad esemed, sportlaste elulood, spordialade arengud. Pärast programmi saavad osalejad tutvuda ülejäänud muuseumiga.</p>	<p>- Teab külma sõja põhijooni.</p> <p>- Suudab analüüsida rahvusvahelist olukorda pärast II maailmasõda.</p>	
<p>Sportlaskarjääri võlu ja valu</p>	<p>10.-12. klass</p>	<p>2</p>	<p>Muuseumikeskkonnad, klassiruum</p>	<p>Sportlaste kordaminekud pakuvad rõõmu paljudele, kuid milliste valikute ees seisavad sportlased kogu oma karjääri vältel ja kuidas on see nende elu mõjutanud? Ammutame inspiratsiooni paljude sportlaste elulugudest ja avaldame struktureeritud arutelu kaudu arvamust. Pärast programmi saavad osalejad tutvuda ülejäänud muuseumialaga, kus muuhulgas saab proovile panna ka oma füüsilised võimed.</p>	<p>Õppeaine: ühiskonnaõpetus, ajalugu, kehaline kasvatus</p> <p>Saavutatud pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus (muuseumi keskkond), sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oskab leida teavet ja seda kriitiliselt analüüsida ja hinnata. - Näeb probleeme, analüüsib põhjusi ja tagajärgi. - Omab arvamust sportlaskarjääri valiku erinevate külgede kohta. 	<p>Jah, on sobiv ja kohandatav. Ootame külastust broneerides õpetajalt infot grupi vajadustest. Kohandame selle põhjal programmi grupile jõukohaseks. Läheneme lastele vajadusel individuaalselt ja ennetame väsimust vahelduva ja liikuva tegevusega.</p>

Just tants MTÜ

Programmi nimetus	Millisele klassile?	Kontakttundide maht (aktundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Kas ja kuidas on programm sobiv/kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele?
Ära astu mu vasrvastele, veel vähem minapildile	10.-12.	2	Just Tantsukooli saal koos olemasoleva tehnikaga (arvuti, muusikakeskus, projektor) asukohaga Liiva 41 (III korus)	Improviseeritud harjutuste kaudu õpitakse üksteise aktsepteerimist, kuulamist ning mõistmist, aga ka kehalist usaldust ning viisakust. Katsetatakse enda kehtestamist läbi liikumise ning proovitakse leida seoseid kehaliste ning mentaalsete piiride vahel.	<p>Inimeseõpetus</p> <ul style="list-style-type: none"> - mõistab iga inimese õigust võrdsele ja lugupidavale suhtumisele <p>Arendatavad üldpädevused</p> <ul style="list-style-type: none"> - enesemääratluspädevus - analüüsib oma käitumist erinevates olukordades, tajub ennast ning mõtestab oma tegevusi; käsitleb erinevaid olukordi improviseeritud ülesannete ja leiab seoseid päriseluga. - sotsiaalne ning kodanikupädevus - teeb koostööd ja väärtustab seda; aktsepteerib inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestab nendega suhtlemisel. - ettevõtluspädevus - reageerib loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele - suhtluspädevus - esitleb ennast, esitab ja põhjendab oma seisukohti. 	ei

Kõrgem Kunstikool Pallas

Programmi nimetus	Millisele klassile?	Kontakttundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Kas ja kuidas on programm sobiv/kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele?
Tänavakunsti kaleidoskoop	10.–12. klass	3 akadeemilist tundi	<p>Aktiivõppeprogramm toimub Tartus, Kõrgema Kunstikooli Pallas õpperuumides (Tähe tn, Eha tn auditoorium), hea ilma korral teostatakse praktiline töö (ühine teos) Pallase hoovis.</p> <p>Vahendid-materjalid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suur alus (presentkangas) ühise teose loomiseks; - spreivärvid; - söefiltriga tolmumaskid; - kummikindad; 	<p>Programmi eesmärk on tutvustada noortele Eesti ja välismaa tänavakunsti ning anda teoreetilised teadmised koos praktiliste näidetega iseseisvaks ja loominguliseks tegevuseks. Loengus antakse ülevaade tänavakunsti arenemisest maailmas ja Eestis, visualiseerimise tehnikatest, töövahenditest, eetikast, seadusandlusest, tänavakunstnikest ja kunstivaldkonna kujunemise mõjutajatest. Praktilise tööna teostatakse ühisele suurele alusele spreid- ning šabloontehnikas teos. Aja ja soovi korral on õpilastel võimalik</p>	<p>Õppeaine: kunst (kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil)</p> <p>Programm haakub gümnaasiumi kunstiaine lähtealustega: visuaalkultuuri laiahaardeline käsitlemine ning inimest ümbritsevad sõnumid; kunsti eksperimentaalsus, sh kunsti piiride kompamine.</p> <p>Kultuuri- ja väärtuspädevus: väärtustab kunsti ja loomingut ning kujundab ilumeelt.</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus: suutlikkus ennast teostada, teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid.</p>	<p>Loominguline praktiline tegevus sobib väga hästi erinevate teadmiste ja oskustega õppijatele – igapäev on suur vabadus ja võimalus toimetada vastavalt oma võimetele. Kohapeal on juhendaja, kes suunab ning vajadusel aitab õpilasi.</p>

			<p>- paberid, pliatsid, lõikenoad, käärid šabloonide tegemiseks.</p>	<p>omaenda šabloon kujundada ja lõigata, kohapeal on ka valik valmislõigatud šabloone, millega tehnikat katsetada. Tehnikate läbiproovimine aitab õpilasel mõista, miks tänavakunstis on üheks populaarsemaks väljendusviisiks saanud just šabloon ning spreivärvimine.</p> <p>Õppeaine jaotus:</p> <p>1. tund: teooria, tänavakunsti ülevaade.</p> <p>2. tund: praktilise töö ettevalmistus (ühise töö planeerimine, šabloonide kujundamine, lõikamine).</p> <p>3. tund: praktilise töö teostamine.</p>	<p>Õpipädevus: suutlikkus seostada omandatud teadmisi varem õpituga, analüüsida oma teadmisi ja oskusi.</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus: suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi.</p> <p>Õpitulemused: Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uurib tänavakunsti arengulugu; - mõistab eetilisi väärtusi ja tänavakunsti puudutavat seadusandlust; - tunneb aktiivsemaid tänavakunstnikke läbi aegade. <p>Plaanimine ja ideede arendamine, loomine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunneb tänavakunsti erinevaid tehnikaid; - omab esmaseid teadmisi tehnilistest võimalustest ja töövahenditest. 	
--	--	--	--	--	---	--

MTÜ TYPA

Programmi nimetus	Millisele klassile?	Kontakt-tundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Kas ja kuidas on programm sobiv/kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele?
Kuidas uudised inimesteni jõuavad?	10.-12. klass	2	Muuseumitund toimub TYPA keskuse ruumides (Kastani 48f), kasutades ekspositsioonisaalis välja pandud museaale, kultuuriväärtuslikke esemeid ning õppevahendeid (nt trükipresse, trükütüpe, linoollõikeid, paberiraame jms)	Tunni käigus tutvume ajalehtede ajaloo ja sellega, kuidas ajalehti ajalooliselt trükiti. Saame teada, milliseid masinaid kasutati ning milliseid ameteid trükikojas peeti. Arutleme üheskoos ajalehtede tähtsuse üle minevikus, olevikus ja tulevikus. Tunni praktilises osas on õpilastel võimalik koostada ja kujundada ise ajalehe esikülge ning trükkida endale sellest ajaloolisel korrekturepressil üks koopia.	<p>Õppeained: eesti keel, ajalugu, kirjandus, kunstiopeetus, meedia</p> <p>Saavutatavad üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kultuuri- ja väärtuspädevus – õpilane tajub ja väärtustab seotust looduse ja kultuuripärandiga; • sotsiaalne ja kodanikupädevus – õpilane toimib vastutustundliku kodanikuna, oskab teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; • õpipädevus – õpilane omandab praktilisi oskusi ja seostab uusi teadmisi varem õpituga. 	<p>Programm on sobiv hariduslike erivajadustega lastele.</p> <p>Vajadusel kohandame programmi, kaasates rohkem juhendajaid, muutes tunni struktuuri, aeglustades tempot ja kasutades lihtsustatud kõnet ning ülesandeid.</p>

					Saavutatavad õpitulemused: <ul style="list-style-type: none"> • Teadvustab trükikunsti tähtsust ajaloos. • Teab, kuidas ajalehti trükiti. • Saab aru kõrgtrüki põhimõttest. • Suudab arutleda ajalehtede, infoedastuse ning trükikunstiga seonduvatel teemadel 	
--	--	--	--	--	--	--

Soome Instituut

Programmi nimetus	Millisele klassile?	Kontakt tundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Kas ja kuidas on programm sobiv/kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele?
Pildi ja sõnataants	10.-12.	2	Soome Instituudi raamatukogu (toolid, lauad, ekraan, projektor, arvuti) Vahendid: paberid, pliiatsid, pildid	Õppeaineteülene, visuaalset ja sõnakunsti ühendav töötuba. Töötoa tegevused on vahelduvalt individuaalsed ja koostöised,	Pädevused: Kultuuri- ja väärtuspädevus, Enesemääratluspädevus, Suhtluspädevus. Õpitulemused: osaleja	Ei

				<p>sisaldades vaatlemist, arutlemist ja kirjutamist. Tegevus koosneb suuremas osas kirjutamisest ja arutlemisest, kunstiteostel ja luuletusel on suunav ja käivitav roll. Arutletakse tähenduse loomise ja muutumise üle töötoas kogetu põhjal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - on täiendanud oma kunsti ja kirjanduse alaseid teadmisi (Soome kunst ja kirjandus); - on lihtsate kirjutamistegevuste abil mõtestanud teose tõlgendamise protsessi; - on kogunud viisi, kuidas kunstiteos võib olla vahendajaks enda ja teiste mõistmisel; - oskab märgata, millistel asjaoludel tekib ja muutub teosele antav tõlgendus/tähendus; mõistab paremini enda rolli sellises tähendusloomes. 	
Detailist ülevaateni - kunst ja kunstnik	10.-12.	2	<p>Soome Instituudi raamatukogu (toolid, lauad, ekraan, projektor, arvuti) Vahendid: paberid, pliiatsid, pildid</p>	<p>Tund, kus saab vaatlemise ja kirjutamise abil süveneda ühe Soome kunstniku loomingsusse. (kunstniku valik</p>	<p>Pädevused: Kultuuri- ja väärtuspädevus, suhtluspädevus. Õpitulemused: osaleja</p>	Ei

				sõltub vajadusel sobivusest mingi teemaga ja tehakse kokkuleppel õpetajaga (n. Tove Jansson, Helene Schjerfbeck, Albert Edelfelt)). Harjutatakse märkamist ja kirjeldamist.	<ul style="list-style-type: none"> - on täiendanud oma Soome kunsti alaseid teadmisi - on avastanud viise, kuidas läheneda kunstniku tööle - on kogunud, kuidas kirjutada ülevaadet kunstniku tööst tähelepanekute põhjal 	
--	--	--	--	---	--	--

Elektriteater

Programmi nimetus	Kontaktundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Kui kirjandusest saab film...	3	Elektriteatri kinosaal sinna juurde kuuluva tehnikaga, Eesti kirjanduse klassika ainetel valminud film õpetaja valikul.	Õppeprogramm käsitleb filmi kui kunstilist väljendusvahendit, avades filmikunsti telgitaguseid ning käsitledes põhjalikumalt selle tehnilisi iseärasusi, filmikeelt ja kujutamisevõimalusi.	Õppeaine: emakeel ja kirjandus, ühiskonnaõpetus, kunstiajalugu, draamaõpetus, gümnaasiumi valikkursused “Kirjandus ja film”, “Meedia ja mõjutamine”	Eelneval kokkuleppel saatvate õpetajate ja programmi läbiviijatega on võimalik jõukohastada õppetegevusi:

			<p>Ühtlasi kõrvutatakse filmi kirjandusega ning käsitletakse kirjanduse ja filmi suurimat kokkupuuteala – ekraniseeringuid.</p>	<p>Saavutatavad pädevused:</p> <p>kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omab põhiteadmisi filmi olemusest ja vastuvõtust ning mõjust vaatajale; - tajub filmikeele poeetikat kirjandusteoste tõlgendamisel. - kirjeldab üldjoontes filmi valmimise käiku; - tunneb filmi peamisi poetikavõtteid; - mõistab filmikujutise tinglikkust, filmikujundit kui tähenduse kandjat, režissööri autorihoiakut ja sõnumit; - võrdleb kirjandusteost ning selle põhjal valminud filmi, lähtudes filmi- ja kirjanduse poetikast; - arutleb filmi ja kirjandusteose esteetika ning seal väljendatud eetiliste väärtushinnangute üle, sõnastab oma vaatamis- ja lugemiskogemuse; - kirjutab filmiarvustuse, kasutades kursuse jooksul 	<p>lihtsustada keelt, aeglustada tempot, lihtsustada ülesannet sisuliselt, vajadusel juhendada õpilasi individuaalselt või väiksemas grupis</p>
--	--	--	--	---	---

				<p>õpitud ning hinnates filmis ja kirjandusteoses esil või varjul olnud väärtusi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunneb peamisi filmiliike ja iseloomustab filmikunsti arengusuundi; 	
<p>UUS!</p> <p>Dokumentalistika</p>	3	<p>Elektriteatri kinosaal sinna juurde kuuluva tehnikaga, õpetaja ja kino koostöös valitud dokumentaalfilm.</p>	<p>Õppeprogrammi eesmärk on aidata kaasa õppija kui dokumentaalfilmide vaataja kujunemisele.</p> <p>Programm käsitleb filmi kui kunstilist ja informatiivset väljendusvahendit, avades filmikunsti telgitaguseid ning uurides erinevaid dokumentaalfilmi loomise viise.</p>	<p>Õppeaine:</p> <p>emakeel ja kirjandus, ühiskonnaõpetus, kunstiajalugu, draamaõpetus, gümnaasiumi valikkursus “Meedia ja mõjutamine”</p> <p>Saavutatavad pädevused:</p> <p>kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omab põhiteadmisi dokumentaalfilmi olemusest ja vastuvõtust ning mõjust vaatajale; - tunneb dokumentaalfilmi loomise peamisi poetikavõtteid ja kirjeldab erinevaid dokumentalistikažanreid; 	<p>Eelneval kokkuleppel saatvate õpetajate ja programmi läbiviijatega on võimalik jõukohastada õppetegevusi: lihtsustada keelt, aeglustada tempot, lihtsustada ülesannet sisuliselt, vajadusel juhendada õpilasi individuaalselt või väiksemas grupis</p>

				<ul style="list-style-type: none"> - mõistab filmikujutise tinglikust ja subjektiivsust, filmikujundit kui tähenduse kandjat, režissööri autorihoiakut ja sõnumit; - arutleb dokumentaalfilmi esteetika ning seal väljendatud eetiliste väärtushinnangute üle, sõnastab oma vaatamiskogemuse; 	
<p>UUS!</p> <p>Reklaamimaagia ("WOW! UUS! ODAV! PIIRATUD AEG!")</p>	2	<p>Elektriteatri kinosaal sinna juurde kuuluva tehnikaga, katkendid erinevatest reklaamidest ja propagandafilmidest.</p> <p>Filmimise funktsiooniga kaamera, monteerimisprogramm ja statiiv.</p>	<p>Programm on mõeldud filmikunsti kui meedia ning korporatiivse tööriista mõtestamiseks ja kaasa aitamiseks õppijast kriitilise meediatarbija kujunemisele.</p> <p>Vaatleme ja arutleme erinevate reklaamide ja propagandafilmid näidete toel, milliste audiovisuaalsete tööriistade abil vaatajat teadlikult mõjutatakse.</p> <p>Kinnistame teadmisi praktilise harjutuse abil, luues ka ise suunava reklaamklipi, mida pärast ka koos kinoekraanilt vaatame.</p>	<p>Õppeaine:</p> <p>emakeel ja kirjandus, ühiskonnaõpetus, kunstiajalugu, draamaõpetus, gümnaasiumi valikkursus "Meedia ja mõjutamine"</p> <p>Saavutatavad pädevused:</p> <p>kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omab põhiteadmisi reklaami ja propagandafilmi olemusest ja vastuvõtust ning mõjust vaatajale; 	<p>Eelneval kokkuleppel saatvate õpetajate ja programmi läbiviijatega on võimalik jõukohastada õppetegevusi: lihtsustada keelt, aeglustada tempot, lihtsustada ülesannet sisuliselt, vajadusel juhendada õpilasi individuaalselt või väiksemas grupis</p>

				<ul style="list-style-type: none"> - tunneb põhilisi audivisuaalses meedialoomes kasutatud mõjutamisvõtteid ja suudab neid ka ise kasutada; - mõistab filmikujutise tinglikkust ja subjektiivsust, filmikujundit kui tähenduse kandjat; - arutleb reklaamfilmi ja propagandafilmi esteetika ning seal väljendatud eetiliste väärtushinnangute üle, sõnastab oma vaatamiskogemuse; 	
--	--	--	--	--	--

Tartu Linnamuuseum

Programmi nimetus	Millisele klassile?	Kontakttundi de maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Kas ja kuidas on programm sobiv/kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele?
1030 sammu sinu kodukandis	10.-12. klass	1,5 (75 min)	Tartu linnaruum, (linnaosa, kus asub kool, gümnaasium	Tartu linnamuuseum pakub võimalust avastada oma kodukoha kultuuri- ja ajalugu muuseumiõpetaja juhatusel. Otse erinevate koolide ukstelävelt alguse saavad linnaretked tutvustavad osalejatele põnevaid	Tund toetab järgmiste üldpädevuste kujundamist: kultuuriline ja kultuuridevaheline pädevus; oskus tajuda ja omaks võtta ümbritsevat; orienteerumisoskus; enesemääratluspädevus; sotsiaalne	Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik

			<p>lugusid tõsielust ja kirjandusest vastava kooli ümbrusest (iga retk on erineva marsruudiga).</p> <p>Avastame tuntud ja tundmatuid paiku, millest õpilased igapäevaselt kooliteel mööda jalutavad. Tunni lõpetuseks saavad õpilased kuulnud meelde tuletada väikese viktoriini abil.</p> <p>Ajalooetki saab tellida järgnevate alguspunktidega:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Algusega Annelinna harukogu eest (Kaunase pst 23) 2. Algusega Jakob Hurda monumendi juurest (Vanemuise pargis) 3. Algusega Tartu Raatuse Kooli juurest (Raatuse 88a - Jaama tänava pool) 4. Algusega Tartu Jaani kiriku eest (Jaani 5) 5. Algusega Karlova mõisa eest (Salme 2b) 6. Endise Tamme mõisa kõrtsi eest (Riia 93) 	<p>ja kodanikupädevus, suhtluspädevus. Tund avardab silmaringi, õpilane õpib tundma oma kodulinna ajalugu.</p> <p>Seotud õppekava ajalooõpetuse teemadega, mille eesmärk kujundada õpilasi, kes on suutelised kriitiliselt hindama minevikus aset leidnud sündmusi ning nägema seoseid mineviku ja tänapäeva vahel.</p>	<p>lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.</p>
--	--	--	--	---	--

Relvastatud vastupanu - metsavendlus Eestis	10.-12. klass	2 (90 min)	KGB kongide muuseum. Püsinäitus, tehnilised vahendid	Muuseumitund annab õpilasele teadmised relvastatud vastupanu erinevatest etappidest Eesti ajaloos. Põhitähelepanu on sõjajärgsel relvastatud vastupanul, aga käsitletakse ka nn Suvesõja perioodi 1941. a. Muuseumitunni jooksul kasutatakse ilmestavaid infovisuaale kui ka lühiklippe, mis kirjeldavad metsavendade ellujäämis- ning vastupanustrateegiaid.	Sõjaaegne ning -järgne relvastatud vastupanu eestlaste poolt nõukogude võimule ehk metsavendlus on Eesti lähimineviku üks paeluvamaid osasid, mille tundmaõppimine aitab õpilasel paremini mõista nii minevikku kui praegust ühiskonda. Relvastatud vastupanu Eesti iseseisvuse eest on olnud rahvusliku identiteedi oluline osa, kus osalesid tuhanded eestimaalased, kellest nii mõnigi saavutas legendi staatuse. Metsavendade tegevuse ning okupatsioonivõimude poolse vastutegevuse uurimisega kaasneb hulk huvitavaid moraalseid ja eetilisi küsimusi, mis aitavad õpilastel kriitiliselt mõelda ja arendada oma arvamust. Samuti on metsavennad eeskujuks kunagisest kodanikuaktiivsusest, inspireerides õpilasi seisma selle eest, millesse nad usuvad ning erinevaid oskusi, kuidas üldse rasketes oludes on võimalik ellu jääda.	Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.
Küüditamine	10.-12. klass	2 (90 min)	KGB kongide muuseum.	Muuseumitund annab õpilastele teadmisi Eestis aastatel 1941 ja 1949 toime pandud suurküüditamistest.	Muuseumitunnis osalenud õpilane tunneb küüditamise mõistet, eesmärki ja mõju. Teab, miks ja kuidas toimus küüditamine Eestis, nimekirjade koostamisest kuni selle	Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on

			<p>Püsinäitus, tehnilised vahendid</p>	<p>Tunni alguses saavad õpilased osa slaidiprogrammist, mis tutvustab küüditamise olemust, Eestis toimunud inimsusvastaste massioperatsioonide organisatoorseid detaile, sihtrühmasid ning läbiviimise eripärasid.</p> <p>Programmi jooksul kaastakse õpilasi oma arusaamasid tutvustama ning seisukohti võtma. Peale slaidiprogrammi toimub ekskursioon, mis tutvustab muuseumi püsiekspositsiooni.</p>	<p>kaugemate ühiskondlike ja majanduslike mõjudeni. Tund arendab diskuteerimise oskusi.</p>	<p>võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.</p>
Tartu II maailmasõjas	10.-12. klass	2 (90 min)	<p>KGB kongide muuseum.</p> <p>Püsinäitus, tehnilised vahendid</p>	<p>Muuseumitund tutvustab õpilastele meie kodulinna saatust Teises maailmasõjas. Tunni alguses toimuv lühike ekskursioon tutvustab muuseumi ekspositsiooni. Seejärel saab õpilane rohkele pildimaterjalile, sõjaaegsele perioodikale ja kaasaegsete mälestustele toetudes teadmisi 1941.–1944. aasta sõjasündmustest Tartus. Slaidiprogramm demonstreerib lahingute ja sõjakuritegude tagajärgi ning seda, milline oli Tartu sõja ajal ja milline näeb välja praegu.</p>	<p>Muuseumitunnis osalenud õpilane tunneb Tartu ajalugu Teise maailmasõja ajal. Teab, milline oli eluolu sõja ajal ja kuidas sõda inimesi mõjutas, ning oskab luua seoseid toonase ja tänapäevase Tartu vahel. Tunneb sõjakuriteo mõistet.</p>	<p>Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.</p>

Propaganda	10.-12. klass	2 (90 min)	KGB kongide muuseum. Püsinäitus, tehnilised vahendid	Muuseumitund annab õpilastele teadmisi propaganda definitsiooni ja kujunemise ajaloo kohta ning esitab silmatorkavaid näiteid. Tunni alguses toimuv lühike ekskursioon tutvustab muuseumi ekspositsiooni. Seejärel kaasame õpilased seminarivormis arutellu, et propaganda näitel demonstreerida, kuidas aja möödumisest hoolimata ei muutu mõned asjad poliitikas ja sõjapidamises peaaegu üldse – vaid vahendid ja eesmärgid on veidi teised. Tunnis vaatleme ja analüüsime koos õpilastega propagandaplakateid, otsime levinuimaid sümboleid, rahvuslike stereotüüpide kasutamist	Muuseumitunnis osalenud õpilane tunneb propaganda ja stereotüüpide mõistet, oskab kirjeldada nende loomise eesmärgi ja mõju. Teab, millist tüüpi propagandat on Eestis tehtud. Oskab luua seoseid mineviku ja tänapäeva vahel. Tund arendab diskuteerimise ning eneseväljenduse oskusi.	Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.
Juturetk 19. sajandi Tartusse	10.-12. klass	1,5 (75 min)	19. sajandi linnakodaniku muuseum Tartu linnaruum ja 19. saj. linnakodaniku muuseum	Juturetkel külastame Tartu kesklinna erinevaid paiku, mis annavad põnevaid vihjeid elust vanast ehk 19. sajandi Tartust. Võrdleme seda, mida näeme tänapäeval, rõhutame hoonete ja teekonnaga seotud isikute tähtsust eesti kultuuriloos ning seostame kooliprogrammis õpituga. Pöörame tähelepanu ka sellele, kuidas võivad lugusid jutustada isegi need hooned, mida enam olemas ei ole.	Õpilane mõistab inimühiskonna ajaloos toimunud ja tänapäeval toimuvate ühiskondlike muutuste protsesse ning olulisemate sündmuste põhjuseid ja tagajärgi. Õpilane loob seoseid Euroopa ja Eesti ajaloo sündmuste vahel, arendab oskust ajaloosündmuse siduda igapäevaste teadmistega ning väärtustab linnaruumi õppekeskkonnana.	Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste

						vajadustest lähtuvalt.
Meie laulupeo lugu	10.-12. klass	1,5 (65 min)	Laulupeomuu seumi ekspositsiooni saal, õppeklass, töökaardid, mobiiltelefon	Laulupeotraditsiooni algusele ja arengule tuginedes tutvustab tund laiemalt ärkamisaega ja tähtsamaid persoone majas ringi liikudes läbi tegevuste ja Kahoot'i võistlusmängu. Lõiming: eesti keel, ajalugu, muusika, kultuurilugu, geograafia.	Õpilane teab, millised olid tähtsamad rahvusliku liikumise tegevused ning kes olid rahvusliku liikumise eestvedajad; analüüsib allikate alusel rahvusliku liikumise ettevõtmisi ja ideid, lähemalt I laulupidu ning laulupidude tähendust ja arengut Eesti ajaloos.	

Tartu Oskar Lutsu nimeline linnaraamatukogu

Programmi nimetus	Millisele klassile?	Kontakt tundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Kas ja kuidas on programm sobiv/kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele?
<i>Kirjanike teekond „Kirjaniku tee kivil jätab jälje”</i>	10.-12.	2	Tartu linnaruum (kesklinn, Tähtvere), mikrofon, kõlar	Kirjanduslik-ajalooline teekond viib meid jalutama kirjanike radadele Tähtvere piirkonda. Jalutuskäik algab	Seotud õppeained: kirjandus, ajalugu Pädevused Seos kirjanduse õppekavaga:	Programm ei sobi HEV õpilastele.

			<p>Kirjanduse maja (Vanemuise 19) eest. Teel näeme kohti, kus on elanud ja tegutsenud Tartu kirjanikud. Meid saadavad varjuna Gustav, Betti, Artur jt. Loetakse tekste ja tutvustatakse Tartus tegutsenud kirjanike loomingut.</p> <p>Räägitakse ka Tartu linna ajaloost ja Tähtvere linnaosa arenguloost. Teekond on pikk umbes 3 km. Teekond on loodud andmebaasi „Tartu ilukirjanduses” põhjal ja loodud on TartuFic äpp, mis koondab punktid kaardil.</p> <p>Programm toetab eesti kirjanduselu ja kirjanike tundmist. Avardab kultuuripilti ja annab ajaloolise</p>	<ul style="list-style-type: none"> · õpilane mõistab kirjanduse ühiskondlikku, ajaloolist ja kultuurilist tähtsust; · väärtustab kirjanikku kui loojat ning kirjandust kui tunde- ja kogemusmaailma rikastajat, kujutus- ja mõttemaailma arendajat; · teab eesti kirjanduse olulisemaid autoreid ning kirjandusteoseid, seostab neid ajajärgu ja kultuurikontekstiga. <p>Seos ajaloo õppekavaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> · teadvustab linnaajaloo rolli kultuurielus; · loob seoseid kultuuriajaloo Tartuga. 	
--	--	--	--	--	--

				läbilõike kirjanduselust ja Tartu kui kirjanduslinna ühe nõ haritlaste linnaosa ajaloolisest kujunemisest.		
<i>Kirjanduslik ajaloo retk 20. sajandi sõdade radadel</i>	10.-12.	2	Tartu linnaruum (kesklinn, Karlova), mikrofon, kõlar, töölehed, kirjutusvahendid	Tunni korraldavad koostöös Tartu Linnaraamatukogu ja Tartu linnamuuseum. Umbes kahe kilomeetri pikkuse jalutuskäigu jooksul Karlovas ja kesklinnas tutvume esimese ja teise maailmasõja ning Eesti Vabadussõja nähtavate ja nähtamatute jälgedega Tartu linnapildis ja kirjanduses. Sõdadega seotud kohtadel tutvustatakse nende tausta ning kantakse	Seotud õppeained: ajalugu, kirjandus. Pädevused ja õpiväljundid Seos ajaloo õppekavaga: · õpilane teab eesti kultuuriloojaid, seostab neid ajajärgu ja kultuurikontekstiga, analüüsib ja tõlgendab põhjendatult. · tajub paremini ajaloosündmuste mõju mineviku loovisikute mõttemaailmale ja loomingule. · omandab teadmisi, kuidas paremini siduda oma kodukoha minevikku laiema maailma ajaloolise kontekstiga.	Programm ei sobi HEV õpilastele.

				<p>ette katkeid kirjandusteostest, mis on inspireeritud just külastatavatest kohtadest ning nende seostest sõjaga. Tunni jooksul täidavad õpilased teemakohase töölehe.</p>	<p>· suureneb huvi oma kogukonna ja rahva ajaloo vastu; Seos kirjanduse õppekavaga: · õpilane mõistab kirjanduse ühiskondlikku, ajaloolist ja kultuurilist tähtsust; · teab eesti kirjanduse olulisemaid autoreid ning kirjandusteoseid, seostab neid ajajärgu ja kultuurikontekstiga.</p>	
--	--	--	--	---	--	--

Tartu Tantsuakadeemia MTÜ

Programmi nimetus	Millisele klassile?	Kontakt tundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Kas ja kuidas on programm sobiv/kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele?
Mis juhtuks, kui...	10.-12.klass	2.5	Blackbox teatrisaal või stuudio (koos heli- ja valgustehnikaga)	Aktiivne ja hoogne programm pakub võimalust eksperimenteerida koos kaaslastega ühe minilavastusega, õpetades märkama muutust, leidma tähendusi ja jõudma kompromissile.	Õppeaine: kirjandus, inimeseõpetus, draamaõpetus, kunstiõpetus	Programm on kohandatav erivajadustega õpilasele. Ligipääs ruumi on tagatud. Programmilisi

			<p>– asukoht Narva mnt 2 (Atlantise maja, Alexela Loomelava), erinevad dekoratsioonid, kostüümid ja aksessuaarid</p>	<p>Programmi abil avastatakse erinevaid elemente, mis kõik mängivad rolli meie poolt tajutava terviku mõjutamisel. Noored saavad proovida erinevaid rolle (lavastaja, dekoraator, valguskunstnik, etendaja jne), arendada selle käigus koostöö oskusi, üksteise arvamuse aktsepteerimist ning saada seeläbi paremini toimivaks meeskonnaks. Esiteks moodustatakse meeskonnad vastavalt igäihe tugevustele (kunstiline meeskond, lavastaja, tehniline meeskond jne.). Iga ameti peale peab jääma 1-3 inimest. Esimene meeskonna harjutus ongi ametite sujuv jagamine.</p> <p>Lavastuse aluseks võetakse lihtne stseen (sündmus - näiteks kaks inimest kohtuvad laval, istuvad pargipingile, tekib silmside, mille peale mõlemad lahkuvad). Igal meeskonnal on võimalus stseeni täiendada oma elementidega – lisada valguskujundus (eri värvid, efektid), dekoratsioone, vahetada kostüüme, lasta tossu jm.</p> <p>Iga elemendi lisamise järel toimub</p>	<p>Arendatavad pädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultuuripädevus, - suhtluspädevus, - sotsiaalsed pädevused, - digipädevused. <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab ja oskab märgata etenduskunstide erinevaid komponente; - analüüsib etenduskunste sügavamal tasandil; - toob paralleele erinevate žanritega ja seostab nähtut oma kogemustega; - leiab kompromisse ning arvestab kaaslaste arvamuste erinevustega; - tajub meeskonna ühise eesmärgi, igäihe individuaalse panuse ja koostööoskuste tähtsust. 	<p>eripärasusi on võimalik sellest tulenevalt ka teha.</p>
--	--	--	--	---	---	--

				<p>analüüs, mida see andis loole juurde ja milliseid kaastähendused tekkisid. Klass otsustab demokraatlikult pärast arutelu, kas see pakutud täiendus jääb sisse või mitte.</p> <p>Lavastusprotsessi käigus õpivad noored märkama, millest koosneb üks stseen ning kuidas ühe elemendi muutmisel võib muutuda kogu tähendusväli.</p> <p>Programmi käigus katsetatud muutustega minilavastused filmitakse üles ning näidatakse suurele ekraanile. Iga osaleja saab põhjendada, milline versioon kõnetas teda kõige rohkem.</p>		
Elu on komöödia! Või hoopis õudukas?	10.-12. klass	2.5	<p>Blackbox teatrisaal või stuudio (koos heli- ja valgustehnikaga) – asukoht Narva mnt 2 (Atlantise maja, Alexela Loomelava)</p>	<p>Põnev ja loovust arendav programm „Elu on komöödia“ annab osalejatele võimaluse mängida ühe loo stseenidega ja uurida neid läbi erinevate žanrite.</p> <p>Kas lõbusad naljad on ikka nii naljakad, kui taustaks käib trilleri ärev muusika? Kas õudsed ehmatused on ikka nii hirmsad, kui kõik tuled põlevad ja keegi jagab kommi?</p> <p>Osalejad jagatakse kolme</p>	<p>Õppeaine: kirjandus, eesti keel</p> <p>Arendatavad pädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultuuripädevus, - suhtluspädevus, - sotsiaalsed pädevused, - enesemääratlus pädevus, - ettevõtlikkuspä 	<p>Programm on kohandatav erivajadustega õpilasele. Ligipääs ruumi on tagatud. Programmilisi eripärasusi on võimalik sellest tulenevalt ka teha.</p>

			<p>meeskonda.</p> <p>Iga meeskond saab ühe eakohase keerukuse ja sisuga stseeni, mille nad kiiresti ja lihtsate vahenditega lavastavad teistele demonstreerimiseks. Vajadusel toetab programmi juhendaja osalejaid lavastusprotsessi sujuvamaks toimimiseks. Katkendid esitatakse üksteisele juhuslikus järjekorras.</p> <p>Seejärel saab iga meeskond endale loosiga ühe lavastusliigi ning peab oma stseeni ümber mängima nimetatud žanri, kasutades valgus- ja heliefekte, kostüüme, muutes liikumist ja vajadusel teksti.</p> <p>Programm algab soojendusmängudega, et tekitada elevust ja huvi.</p> <p>Osalejad saavad muuhulgas ka päris teatris etendamise kogemuse, arendades seeläbi esinemisjulgust.</p> <p>Tund on mänguline ja lõbus, pakkudes avastamisrõõmu ühe muinasjutu/novelli/intervjuu vm ise läbi mängimisest ja uue vaatenurga leidmisest.</p>	<p>devus,</p> <ul style="list-style-type: none"> - õpipädevus. <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunneb loo (jutustuse, novelli vm) ülesehituse loogikat, mõistab põhjustagajärg seost; - saab aru rolli mõistest, oskab etendada erinevaid rolle; - on võimeline tegema rühmatööd ja arvestama kaaslastega; - julgeb esineda publiku ees; - oskab austusega jälgida teiste etteasteid, tunneb teatri etiketti; <p>saab aru loo sisust ning suudab seda teistele edasi anda.</p>	
--	--	--	--	---	--

Ringkäik endasse	10.-12. klass	2	2-3 erinevat ruumi koos dekoratsioonide, heli ja valgusega.	<p>Igasse ruumi on loodud kindel miljöo dekoratsioonide, valguse ning muusikaga. Eesmärk on tunnetada läbi emotsioon, mida ruum sisenejale pakub.</p> <p>Esimese ruumi emotsiooniks on rahulikkus, meelerahu. Ruumis on rahulik muusika, juhendaja suunab ruumi sisenejad meditatiivsele rännakule.</p> <p>Teise ruumi emotsiooniks on ärevus. Ruumis kasutatakse vilkuvat valgust, kiireid liikumisi.</p> <p>Teise ruumi emotsiooniks on rõõm ning lõbu. Ruumis toimub improvisatsioonipõhine meeleolu harjutus ning arendatakse koostööoskusi läbi ühiste ülesannete.</p> <p>Ruume külastatakse järjest. Programmi abil avastatakse endas emotsioonide kogemisel erinevaid elemente.</p> <p>Programmi lõpus toimub kogetu põhjal analüüs.</p>	<p>Õppeaine: inimeseõpetus, draamaõpetus, ühiskonnaõpetus.</p> <p>Arendatavad pädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultuuripädevus, - suhtluspädevus, - sotsiaalsed pädevused, <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab ja oskab märgata erinevaid emotsioone; - analüüsib emotsioone sügavamal tasandil; - toob paralleele erinevate kogetud ja tunnetatud oma kogemustega; - leiab kompromisse ning arvestab kaaslaste arvamuste erinevustega; - tajub meeskonna ühise eesmärgi, igäihe individuaalse panuse 	<p>Programm ei sea piiranguid osalemaks hariduslike erivajadustega lastel.</p> <p>Soovituslikult võiks olla HEV laste grupid väiksemad ning kaasame sellisel juhul ka rohkem juhendajaid, kes on spetsiifilise eripedagoogilise ettevalmistusega.</p>
-------------------------	---------------	---	---	---	--	---

					ja koostööoskuste tähtsust.	
--	--	--	--	--	-----------------------------	--

Tartu Ülikool

Programmi nimetus	Millisele klassile?	Kontaktundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Kas ja kuidas on programm sobiv/kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele?
Vana-Kreeka Kultuur	10.-11.	1,5	Tartu Ülikooli kunstmuuseum ülikooli peahoones (Ülikooli 18). Vahendid: töölehed, pliiatsid, kirjutusalused.	Uuritakse saalides antiiksete skulptuuride jäljendeid, mille põhjal saab kronoloogilise ülevaate Vana-Kreeka kultuuri arengust mükeene ajast hellenismini. Pöörame rohkem tähelepanu tähtsatele kunstnikele ja nende autoritele, fookuses on inimese kujutamine ja arhitektuuriga seotud kunstiteosed. Tuuakse näiteid antiikkultuuri mõjust hilisemale	Seotud õppeained: kunstikultuuri ajalugu, ajalugu, eesti keel ja kirjandus. Arendatavad üldpädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus. Programmi läbinud õpilane: - Vaatleb ja analüüsib kunstiteoseid; - seostab kunstiteoseid Vana-Kreeka kultuuriga ning väärtustab kunsti kui ajaloo allikat; - märkab tänapäeva kultuuriruumis seoseid Vana-Kreeka kultuuriga;	Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele

				Euroopa kultuurile. Tehakse rühmatööd ja täidetakse töölehte.	- teab mis tähendab reljeef, portreebüst, vabafiguur, skulptuurigrupp, egiptuse poos; väärtustab kultuurilist mitmekesisust.	
Vanakreeka mütoloogia ja kirjandus	10.-11	2	Tartu Ülikooli kunstmuuseum ülikooli peahoones (Ülikooli 18). Vahendid: töölehed, pliiatsid, kirjutusalused	Tunnis uuritakse Vana-Kreeka kunstis kujutatud antiikmüütide tegelaste ja jumalate kujusid. Arutletakse, kuidas peegeldub müütides iidsete kreeklaste elu. Vesteldakse rahvusliku identiteedi teemal ning arutletakse, kuidas Vana-Kreeka kultuur on mõju avaldanud hilisemale Euroopa kultuurile. Paaristöona otsivad õpilased saalidest üle oma tegelaskuju skulptuuri, koostavad interneti info põhjal tegelaskuju tutvustuse. Tagasiside ringil esitavad rühmad oma tutvustuse v müüdi vastava skulptuuri juures. Tunnis kasutatakse kirjanduse mõisteid nagu	Seotud õppeained: eesti keel ja kirjandus, kunsti-õpetus, ajalugu. Arendatavad üldpädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, enese-määratluspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus. Programmi läbinud õpilane: - teab religiooni ja mütoloogia osa antiikaja inimese maailmapildis; - oskab näha antiikkirjanduse ning mõttemaailma mõju hilisemale Euroopa kultuurile; - oskab mõningaid kunstiteoseid seostada antiikmüütidega; - mõistab maailma kultuurilist mitmekesisust nii ajaloos kui tänapäeval; - oskab hinnata ja väärtustada kultuuriväärtusi.	Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele

				müüt, eepos, valm, komöödia ja tragöödia.			
Draamakunsti A ja O: UUS	10.-12	2	Tartu Ülikooli kunstimuuseum TÜ peahoones (Ülikooli 18). Muuseumitund toimub Vana-Kreeka kujudega sisustatud antiikses interjööris	Märksõnad: Atika teater, tragöödia, komöödia, Homerose eepos, müüt, ood, teatrimask. Sissejuhatus: draamakunst Antiik-Kreekas, Dionysose kultus, maskide roll näitleja ümberkehastumisel . Järgneb rühmatöö-õpilased saavad antiikse tekstikatke (oodi, müüdi, eepose), valivad teatrimaski või kostüümi ja valmistuvad esinemiseks. Ühisel ringkäigul esitavad rühmad oma teksti süžeeega sobiva tegelaskuju juures kasutades draama väljendusvahendeid (jambi rütmi, häälevarjundeid, emotsiooni, kehakeelt).	Märksõnad: Atika teater, tragöödia, komöödia, Homerose eepos, müüt, ood, teatrimask. Sissejuhatus: draamakunst Antiik-Kreekas, Dionysose kultus, maskide roll näitleja ümberkehastumisel . Järgneb rühmatöö-õpilased saavad antiikse tekstikatke (oodi, müüdi, eepose), valivad teatrimaski või kostüümi ja valmistuvad esinemiseks. Ühisel ringkäigul esitavad rühmad oma teksti süžeeega sobiva tegelaskuju juures kasutades draama väljendusvahendeid (jambi rütmi, häälevarjundeid, emotsiooni, kehakeelt).	Seotud õppeained: keel ja kirjandus. Draama ja teater. Lõimib teisi ajaloo, kultuuri- ja kunstiaineid. Arendatavad üldpädevused: keele- ja kirjanduspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus Programmi läbinud õpilane: - mõistab keele ja kirjanduse ühiskondlikku, ajaloolist ja kultuuriväärtust ning kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana; - Teadvustab Euroopa kultuuri alust ja selle muutumist ajaloo vältel; väärtustab kultuurilist mitmekesisust - mõistab eri liiki tekste ja arendab oma loovvõimeid - teadvustab tänapäeva kirjanduse seoseid antiikmütide ja mütoloogilise maailmapildiga	Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele

					- saab teadlikumaks omaenese võimetest ja areneb esinemisjulgus	
Tartu Ülikool Eesti kultuuriloos	10.-11.	2	Ruumid: Tartu Ülikooli muuseum (Lossi 25), toomkirikus näitus „Minu elu ülikool“ Vahendid: näituse eksponaadid, töölehed, kaardid TÜ teadlastega, ristsõna, TÜ teadlaste/ teadussaavutustega seotud esemed.	Programmis vaadeldakse Eesti kultuurilugu 17.-21. sajanditel seostatult Tartu Ülikooliga – õpitakse tundma olulisemaid perioode Tartu Ülikooli ja Eesti ajaloos, looma seoseid tänapäevaga, nägema ülikooli ühiskondlikku ja kultuurilist mõju ning (kõrg)hariduse tähtsust Eesti ajaloos. Programmis saab tutvuda näitusega „Minu elu ülikool“ ning väiksemates rühmades uurida süvitsi erinevaid perioode. Kogutud infot tutvustakse hiljem teistele rühmadele ja arutletakse nii ülikooli kui ajastus oluliste nähtuste ja saavutuste tähenduse üle. Saab tutvuda mõnede märkimisväärsemate ülikooliga seotud teadlaste teadus-	Seotud õppeained: kirjandus, ajalugu, kunstiajalugu, teaduslugu Arendatavad üldpädevused: sotsiaalne pädevus, kultuuri ja väärtuspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus Programmi läbinud õpilane: – kirjeldab Tartu Ülikooli rolli Eesti kultuuriloos; – nimetab Tartu Ülikooli ajaloo seotud tähtsamaid isikuid ja avastusi ning oskab selgitada nende tähtsust; – seostab Tartu ja Eesti ajalugu laiemas kontekstis (Euroopa ajalugu, maailma ajalugu) – on arendanud eneseväljendus- ja koostööoskusi.	Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.

				saavutustega ning lõpuks täita ristsõna.		
Kirik ja keskaja inimene	10.-11.	2	<p>Ruumid: Tartu Ülikooli muuseum, toomkirik</p> <p>Vahendid: toomkiriku arhitektuurne pärand, maketid, joonised, skeemid töölehena (paberil või nuti-vahendis), töölehed keskaegse kiriku kui hoone ning kui institutsiooni kohta.</p>	<p>Programmis saab Eesti suurimas keskaegses kirikus vahetult viibides tutvuda gooti arhitektuuri põhimõistetega ja arutleda kiriku funktsioonide ja tähtsuse üle keskajal. Oluline osa on seoste loomine Euroopa kultuuripärandiga, traditsioonide ja kommetega ning kiriku mõjude väljatoomisel erinevates eluvaldkondades nii ajaloolises perspektiivis kui ka tänapäeval. Õpilased saavad avastada keskaegset arhitektuuri nii virtuaalselt kui ka reaalselt ning tutvuda keskaja kirikule iseloomulike tähtsamate kunstiteostega Rühmatöös täidetakse töölehte (kas paberil või nutiseadmes), õpitakse tundma keskaegse hoone arhitektuuri ning</p>	<p>Seotud õppeained: ajalugu, kunstiajalugu.</p> <p>Arendatavad üldpädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus, enese-määratluspädevus, digipädevus</p> <p>Programmi läbinud õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teab keskaja kiriku ja kirikueluga seotud põhimõisteid (katoliiklus, piiskop, toomkirik, toomkapiitel, reliikvia jne); – mõistab keskaegse kiriku osa inimeste elus nii maailmapildi kujundajana omas ajas kui ka hilisemal ajal kultuuripärandi säilitajana; – on tuttav keskaegse kiriku interjööri põhielementidega, sümbolitega; <p>oskab luua seoseid Tartu, Eesti ja Euroopa ajaloo ja teiste ainetega</p>	<p>Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>

				arutletakse kiriku rolli üle keskajal		
Kuidas teha (ajaloo) teadust? UUS	10.-12.	2	Ruumid: Tartu Ülikooli muuseum (Lossi 25) valge saal või näituse ruumid (2024/2025 õa ajutisel näitusel Tartu 800: Nähtamatu linn) Vahendid: teadustöö põhimõtete ja teaduseetika kaardid, Erinevat tüüpi tekstiallikad (kroonikad, kirjad, ilukirjandus), kaardid, pildid, filmid.	Muuseumitunnis on põhitähelepanu ajalool kui teadusharul. Mis on teadus ja miks on seda ühiskonnas vaja? Millistest põhimõtetest tuleb lähtuda teaduse tegemisel? Kes, kuidas ja miks kirjutab ajalugu? Miks on mõned ajaloosündmused “tähtsamad” kui teised? Mis juhtub kui erinevad ajalookäsitlused pörkuvad? Ajalugu kui propagandavahend. Ajaloo subjektiivsust ja konstrueeritust selgitatakse läbi erinevate allikate ja ajalookäsitluste. Kasutatakse aktiivõppemeetodeid: arutelud rühmades, väitlus, kolmeastmeline intervjuu, INSERT lugemine, kaardi- ja pildianalüüs.	Seotud õppeained: ajalugu, ühiskonnaõpetus, keele ja kirjandus Arendatavad üldpädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, suhtluspädevus; läbivad teemad: kultuuriline identiteet, teabekeskond ja meediakasutus Programm aitab eeskätt arendada kriitilise analüüsi ja mõtlemise oskust, annab kogemuse töötamisel erinevat tüüpi allikatega (tekst, pilt, video), selgitab teadusliku mõtlemise põhimõtteid	ah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele

<p>Infopädevuse kursus „Miks Google`st ei piisa“ I: Infootsingu põhimõtted andmebaasides</p> <p>(on võimalik tellida ka koos teiste Infopädevuse programmi moodulitega, kokku 6-tunnise õppepäevana)</p>	<p>10.-11.</p>	<p>2</p>	<p>Ruumid: TÜ raamatukogu auditooriumid ja arvutiklass (W. Struve 1). Vahendid: arvutid, kirjutusvahendid</p>	<p>Programmi eesmärk on õpetada gümnaasiumiõpilasi kasutama raamatukogu inforessurse ja otsingusüsteeme ning sellega arendada nende üldist infopädevust. Infopädevuse I moodulis antakse teadmised infootsingu põhimõtetest, mida saab kasutada erinevates andmebaasides info otsimiseks. Päringu koostamine, Boole'i loogikaoperaatorid, otsingusõna katkestamine, fraasiotsing. Otsingusõnade leidmine Eesti märksõnastikust.</p>	<p>Seotud õppeained: uurimistöö alused, informaatika Läbivatest teemadest toetab programm elukesteva õppe ja karjääri planeerimise, kultuurilise identiteedi, tehnoloogia ja innovatsiooni ning teabekeskonna teemasid. Arendatavad üldpädevused: õpipädevus, digipädevus, sotsiaalne- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus. Mooduli läbinud õpilane: tunneb päringu koostamise põhimõtteid ja oskab koostada infopäringuid oma teema kohta; oskab kasutada Eesti märksõnastikku otsingusõnade leidmiseks; saab aru sõna- ja märksõnaotsingu erinevustest.</p>	<p>Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>
<p>Infopädevuse kursus „Miks Google`st ei piisa“ II Otsing e-kataloogis ESTER ja Eesti andmebaasides</p> <p>(on võimalik tellida ka koos teiste</p>	<p>10.-11.</p>	<p>2</p>	<p>Ruumid: TÜ raamatukogu auditooriumid ja arvutiklass (W. Struve 1). Vahendid: arvutid, kirjutusvahendid</p>	<p>Programmi eesmärk on õpetada gümnaasiumiõpilasi kasutama raamatukogu inforessurse ja otsingusüsteeme ning sellega arendada nende üldist infopädevust. Infopädevuse II moodulis käsitletakse</p>	<p>Seotud õppeained: uurimistöö alused. Läbivatest teemadest toetab programm elukesteva õppe ja karjääri planeerimise, kultuurilise identiteedi, tehnoloogia ja innovatsiooni ning teabekeskonna teemasid. Arendatavad üldpädevused: õpipädevus, digipädevus,</p>	<p>Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või</p>

<p>Infopädevuse programmi moodulitega, kokku 6-tunnise õppepäevana)</p>				<p>otsingumooduleid - teemaotsing sõna ja märksõna järgi. Liitotsing. Otsingutulemuste täpsustamine. Otsingute salvestamine ja teavituste tellimine. Eesti artiklite otsing andmebaasides ISE ja DIGAR Eesti artiklid. Digitaalarhiiv DIGAR. TÜ digitaalarhiiv DSpace'is jt ülikoolide digiarhiivid. Eesti raamatukogude, muuseumide ja arhiivide ühine otsinguportaal E-varamu.</p>	<p>sotsiaalne- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus. Mooduli läbinud õpilane: tunneb ja oskab kasutada e-kataloogi ESTER, Eesti artiklite andmebaase, digitaalarhiivi DIGAR ja Eesti E-varamu portaali;</p>	<p>kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>
<p>Infopädevuse kursus „Miks Google`st ei piisa“ III TÜ raamatukogu ja teenuste tutvustus</p> <p>(on võimalik tellida ka koos teiste Infopädevuse programmi moodulitega,</p>	<p>10.-11.</p>	<p>2</p>	<p>Ruumid: TÜ raamatukogu auditooriumid ja arvutiklass (W. Struve 1). Vahendid: arvutid, kirjutusvahendid</p>	<p>Programmi eesmärk on õpetada gümnaasiumiõpilasi kasutama raamatukogu inforessurse ja otsingusüsteeme ning sellega arendada nende üldist infopädevust. Infopädevuse III moodulis toimub ekskursioon TÜ raamatukogus ja</p>	<p>Seotud õppeained: uurimistöö alused. Läbivatest teemadest toetab programm elukesteva õppe ja karjääri planeerimise, kultuurilise identiteedi, tehnoloogia ja innovatsiooni ning teabekeskonna teemasid. Arendatavad üldpädevused: õpipädevus, digipädevus, sotsiaalne- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus.</p>	<p>Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>

kokku 6-tunnise õppepäevana)				tutvutakse selle teenustega.	Mooduli läbinud õpilane: tunneb TÜ raamatukogu õpikeskkonda ja oskab kasutada peamisi pakutavaid teenuseid;	
<p>Infopädevuse kursus „Miks Google`st ei piisa“ IV Otsing EBSCO andmebaasides (Eestile riigilitsentsiga kättesaadavad).</p> <p>(on võimalik tellida ka koos teiste Infopädevuse programmi moodulitega, kokku 6-tunnise õppepäevana)</p>	10.-11.	2	<p>Ruumid: TÜ raamatukogu auditooriumid ja arvutiklass (W. Struve 1).</p> <p>Vahendid: arvutid, kirjutusvahendid</p>	<p>Programmi eesmärk on õpetada gümnaasiumiõpilasi kasutama raamatukogu inforessurse ja otsingusüsteeme ning sellega arendada nende üldist infopädevust. Infopädevuse IV moodulis tutvustatakse EBSCO andmebaase ja otsinguvõimalusi. Otsingutulemuste piiramine. Otsingutulemuste ja otsingute salvestamine. Märksõnastikud ja märksõnaotsing.</p>	<p>Seotud õppeained: uurimistöö alused.</p> <p>Läbivatest temadest toetab programm elukesteva õppe ja karjääri planeerimise, kultuurilise identiteedi, tehnoloogia ja innovatsiooni ning teabekeskonna teemasid.</p> <p>Arendatavad üldpädevused: õpipädevus, digipädevus, sotsiaalne- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus.</p> <p>Mooduli läbinud õpilane: tunneb EBSCO andmebaaside otsinguvõimalusi ja oskab leida teadusartikleid huvipakkuval teemal</p>	<p>Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>
<p>Infopädevuse kursus „Miks Google`st ei piisa“ V: Teadusinfo otsing internetis</p>	10.-11.	2	<p>Ruumid: TÜ raamatukogu auditooriumid ja arvutiklass (W. Struve 1).</p>	<p>Programmi eesmärk on õpetada gümnaasiumiõpilasi kasutama raamatukogu inforessurse ja otsingusüsteeme ning</p>	<p>Seotud õppeained: uurimistöö alused.</p> <p>Läbivatest temadest toetab programm elukesteva õppe ja karjääri planeerimise, kultuurilise identiteedi,</p>	<p>Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja</p>

<p>(on võimalik tellida ka koos teiste Infopädevuse programmi moodulitega kokku 6-tunnise õppepäevana)</p>			<p>Vahendid: arvutid, kirjutusvahendid</p>	<p>sellega arendada nende üldist infopädevust. Infopädevuse V moodulis tutvutakse teadusinfo otsivahendi Google Scholariga ning õpitakse leitud infot hindama..</p>	<p>tehnoloogia ja innovatsiooni ning teabekeskonna teemasid. Arendatavad üldpädevused: õpipädevus, digipädevus, sotsiaalne- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus. Mooduli läbinud õpilane: tunneb ja oskab kasutada teadusinfo otsinguvahendit Google Scholar ja leitud infot kriitiliselt hinnata;</p>	<p>õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>
<p>Infopädevuse kursus „Miks Google`st ei piisa“ VI: Viidete haldamise vahend Zotero</p> <p>(on võimalik tellida ka koos teiste Infopädevuse programmi moodulitega kokku 6-tunnise õppepäevana)</p>	<p>10.-11.</p>	<p>2</p>	<p>Ruumid: TÜ raamatukogu auditooriumid ja arvutiklass (W. Struve 1). Vahendid: arvutid, kirjutusvahendid</p>	<p>Programmi eesmärk on õpetada gümnaasiumiõpilasi kasutama raamatukogu inforessursse ja otsingusüsteeme ning sellega arendada nende üldist infopädevust. Infopädevuse VI moodulis õpitakse tundma viidete haldamise vahendit Zotero. Zotero installeerimine. Kirjete kogumine Zoterosse. Viidete lisamine dokumenti ja bibliograafia koostamine.</p>	<p>Seotud õppeained: uurimistöö alused. Läbivatest temadest toetab programm elukesteva õppe ja karjääri planeerimise, kultuurilise identiteedi, tehnoloogia ja innovatsiooni ning teabekeskonna teemasid. Arendatavad üldpädevused: õpipädevus, digipädevus, sotsiaalne- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus. Mooduli läbinud õpilane: oskab kasutada viidete haldamise ja bibliograafia koostamise vahendit Zotero.</p>	<p>Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>